

ประโยค ป.ธ. ๕
แปล ไทยเป็นมคธ
สอบครั้งที่ ๒ วันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๔

๑. ท่านเศรษฐี ฟังเรื่องราวนั้นแล้ว ด้วยทั้งคบเพลิงที่บุคคลถือเอาไว้อยู่ ให้คนถือเอาของหวาน ๔ อย่าง มายังสำนักคนรับจ้างนั้นแล้วสอบถามว่า เป็นอะไรหรือ พ่อคุณ ฯ ลูกจ้างตอบว่า นายขอรับ ลมกำเริบ(ปั่นป่วน) แก่ผมครับ ฯ เศรษฐีกล่าวว่า ถ้าอย่างนั้น เธอลุกขึ้นเกี่ยวกินยานี้เสีย ฯ เขาถามขึ้นว่า นายขอรับ แม้พวกท่านก็เกี่ยวกินแล้วหรือ ฯ เศรษฐีตอบว่า พวกเราไม่มี(ใคร)ไม่สบาย เธอ(นั่นแหละ)จงเกี่ยวกินเสียเถิด ฯ เขาพูดว่า นายขอรับ กระผมเมื่อกระทำอุโบสถกรรม ไม่ได้สามารถจะกระทำอุโบสถกรรม ทั้งสิ้น(ครบถ้วน)ได้ แม้อุโบสถกรรมครั้งหนึ่งของผมอย่าได้บกพร่องเลย ไม่ปรารถนาแล้ว ฯ คนรับจ้างนั้น แม้ท่านเศรษฐีกล่าวอยู่ว่า อย่าทำอย่างนี้เลย พ่อคุณ ก็ไม่ปรารถนาแล้ว เมื่ออรุณ กำลังขึ้นอยู่ ทำกาละแล้ว เหมือนพวงดอกไม้ที่เหี่ยวเฉาแล้ว ฉะนั้น บังเกิดเป็นเทวดาที่ذنไทรนั้น ฯ เพราะฉะนั้น เทวดานั้น ครั้นกล่าวเนื้อความอย่างนี้แล้ว จึงกล่าวว่า เศรษฐีนั้นเป็นผู้นับถือพระพุทธเจ้าว่าเป็นของเรา เป็นผู้นับถือพระธรรมว่าเป็นของเรา เป็นผู้นับถือพระสงฆ์ว่าเป็นของเรา สมบัตินั้น ข้าพเจ้าได้รับด้วยผลอันหลังออกแห่งอุโบสถกรรมครั้งหนึ่งที่ข้าพเจ้ากระทำเพราะอาศัยเศรษฐีนั้น ฯ

คาบส ๕๐๐ พอได้ยินคำว่า พระพุทธเจ้า เท่านั้น ลูกขึ้นประคองอัญชิตต่อเทวดา แล้วพูดว่า ท่านพูดว่า พระพุทธเจ้า ดังนี้ แล้วให้เทวดานั้น ปฏิญาณ ๓ ครั้งว่า ข้าพเจ้าพูดว่า พระพุทธเจ้า แล้วปลงอุทานว่า แม้เสียงกึกก้องนี้แล ก็หาได้ยากในโลก แล้วกล่าวว่า ท่านเทวดา พวกเราเป็นผู้ อันท่านให้ได้ยินเสียงที่ยังมิได้เคยได้ยินแล้วในแสนกัลป์เป็นเอนก ฯ

๒. ลำดับนั้น พวกดาบสลูกศิษย์ ได้กล่าวคำนี้กะอาจารย์ว่า ถ้ากระนั้น พวกเราพากันไปสำนักของพระบรมศาสดากันเถิด ฯ อาจารย์ตอบว่า พ่อทั้งหลาย เศรษฐีทั้ง ๓ ท่านเป็นผู้มีอุปการะต่อพวกเรามาก พรุ่งนี้ พวกเรา รับภิกษาในนิเวศน์ของเศรษฐีเหล่านั้นแล้ว บอกแม่แก่เศรษฐีเหล่านั้นเสียก่อนแล้วจึงจักไป พ่อทั้งหลาย พวกท่าน จงยับยั้งก่อนเถิด ฯ พวกลูกศิษย์เหล่านั้น ได้รั้งรออยู่แล้ว ฯ วันรุ่งขึ้น พวกเศรษฐีตระเตรียมข้าวยาและภัตตาหารพร้อมสรรพแล้ว ปูอาสนะไว้รอ รู้ว่า วันนี้เป็นวันมาของพระผู้เป็นเจ้าของเราทั้งหลาย ทำการต้อนรับ พาดาบสเหล่านั้นไปยังนิเวศน์ เชื้อเชิญให้นั่งแล้วได้ถวายภิกษา ฯ ดาบสเหล่านั้น ฉันภัตตาหารเสร็จแล้ว จึงกล่าวว่า ท่านมหาเศรษฐีทั้งหลายพวกเราจักไปละ ฯ เศรษฐีทั้งหลายเพียงถามว่า พระคุณเจ้าข้า พวกท่านรับปฏิญญาของพวกข้าพเจ้าตลอด ๔ เดือน ถูคุณแล้วมิใช่หรือ บัดนี้ พวกท่านทั้งหลาย จะไปไหน(อีกเล่า) ฯ ดาบสทั้งหลายตอบว่า ได้ยินว่า พระพุทธเจ้าบังเกิดแล้วในโลก พระธรรมเกิดขึ้นแล้ว พระสงฆ์ก็เกิดขึ้นแล้ว เพราะฉะนั้น พวกเราจักไปยังสำนักพระบรมศาสดา ฯ

ใช้เวลา ๔ ชั่วโมง กับ ๑๕ นาที.

เฉลย ประโยค ป.ธ. ๕

แปล ไทยเป็นมคธ

๑. เสฏฐิ ตัม ปวตตี สุตฺวา อุกฺกาหิ ธาริยมานาหิ จตฺมธฺรํ
 คาหาเปตฺวา ตสฺส สนฺติกํ อากฺนตฺวา ก็ ตาตาทิ ปุจฺฉิฯ สามิ วาตา
 เม กุปฺปีตาทิฯ เตนหิ อฺภูจาย อิหํ เกสขฺชํ ขาทาหิติฯ ตุมฺเหปี
 ขาทิตฺถ สามิติฯ อมฺหากํ อผาสุกํ นตฺถิ ตฺวํ ขาทาหิติฯ สามิ
 อุโปสถกมฺมํ กโรนฺโต สกถํ กาคฺคํ นาสกฺขี อฺปะทฺตฺโปสถกมฺมํปี เม วิกถํ
 มา อโหสีติ น อิจฺฉิฯ มา เอวํ กริ ตาตาทิ วุจฺจมาโนปี อนิจฺฉิตฺวา
 อรุณฺเณ อฺภูจหนฺเต มิลาตมาลา วิย กาลํ กตฺวา ตสฺมี นิโครธฺรฺกฺเข เทวตา
 หุตฺวา นิพฺพตฺติฯ ตสฺมา อิมมตถํ กเถตฺวา โส เสฏฐิ พุทฺธมามโก
 ธมฺมมามโก สงฺฆมามโก ตํ นิสฺสาย กตสฺส อฺปะทฺตฺโปสถกมฺมสฺส
 นิสฺสนฺเทเนว सा सम्पत्ति मया लभ्वाति आहฯ

พุทฺโธติ วจันํ สุตฺวาว ปณฺจสตา ตาปสา อฺภูจาย เทวตาย อณฺชลิ
 ปกฺคยฺห พุทฺโธติ วเทสีติ พุทฺโธติ วทามิติ ติกฺขตฺตํ ปฺฏิขานาเปตฺวา
 โฆโสปี โข เอโส ทฺลลโก โลกสฺมินฺติ อฺุทานํ อฺุทานตฺวา เทวเต อนเนกฺสุ
 กปฺปสฺตสฺสเสสฺส อสฺสุตฺปุพฺพิ สทฺทํ ตยา สฺุณฺปาตฺมฺหาติ อ่าหฺสุฯ

๒. อถนฺเตวาสิกา อาจริยํ เอตทโวจํ เตนหิ สตฺถุ สนฺติกํ
 กจฺฉามาติฯ ตาตา ตโย เสฏฐิโน อมฺหากํ พหุปกฺการา เสว เตสํ
 นิเวสเน ภิกฺขํ กณฺหิตฺวา เตสฺมปี อาจิกฺขิตฺวา คมิตฺสสาม อธิวาเสถ
 ตาตาทิฯ เต อธิวาเสยฺสุฯ ปฺนทิวเส เสฏฐิโน ยากฺกตฺตํ สมนฺปาเทตฺวา
 อาสนานิ ปณฺญาเปตฺวา อชฺช โน อຍ္ယานํ อากฺมนทิวโสติ ฌตฺวา ปจฺจุกฺกมฺนํ
 กตฺวา เต อาทาย นิเวสนํ กนฺตฺวา นิสิตาเปตฺวา ภิกฺขํ อหฺสุฯ

เต กตมตตกิจจา มหาเสฏฺฐิโน มยํ คมิสฺสามาติ วทีสุ ฯ นนุ ภูนฺเต
คฺคุมฺเหหิ จตฺตารโ วสุสึเก มาเส อมฺหากํ กหิตา ปฏฺฐึญา อิทานิ กุหึ
กจฺจถาติ ฯ โลเก กิร พุทฺโธ อุปฺปนฺโน รมฺโม อุปฺปนฺโน สจฺจโฆ อุปฺปนฺโน
ตสฺมา สตฺถุ สนฺติกํ คมิสฺสามาติ ฯ

.....